

ÖZEL
SAYI:18
27 OCAK
1992
FİYATI 500TL.
(KDV DAHİL)

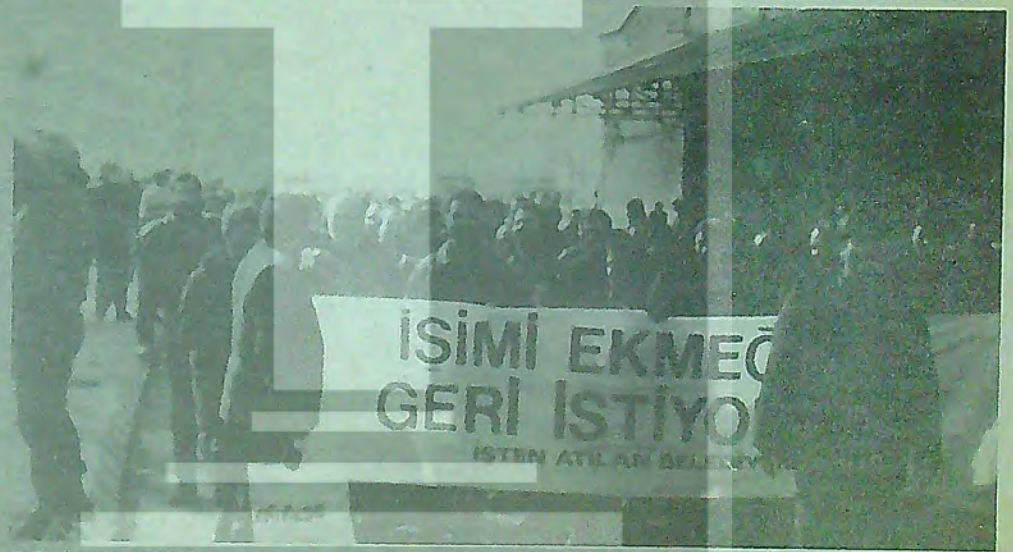
İSCİLERİN SESİ

İzmir Belediye işçileri Ankara yolunda, "Ölüm yürüyüşünde" "İsimimizi geri istiyoruz"

Belediye Başkanı Yüksel Çakmur'un aylardır sürdürdüğü işçi düşmanı tavrını halka şikayet etmek amacıyla Ankara Yürüyüşünü başlatan belediye işçileri 20 gündür yoldalar. Geçtikleri her yerde halk tarafından coşkuyla kucaklanmaları işçilere yalnız olmadıkları gösteriyor.

İzmir Belediyesin'den Eylül ayında işten çıkarılan işçiler, Ankara'ya doğru "Ölüm Yürüyüşü"ndeler. Haksız işten atılmalarına karşı başvurdukları mahkemenin aylardır kesin bir sonuç alamayan belediye işçileri, 7 Ocak 1992 günü yürüyüşü geçtiler.

Ölüm yürüyüşüne uzanan gelişmeler 26 Ağustos 1991 günü başladı. İzmir Belediyesin'den biriken maaş ve ikramiyelerini alamayan 8000 işçi, 10 gün süren iş bırakma eylemine giriştiler. Belediye Başkanı Çakmur ise, eylemden hemen sonra, aralarında işyeri temsilcilerinin de bulunduğu 405 işçiyi 17. maddeye sığınarak tazminatsız işten çıkardı. Bunun üzerine başlayan mahkeme süreci; Çakmur'un işçiler aleyhinde yazılı ve sözlü propagandalara giriştiği; işçilerin ise İzmir halkına gerçekleri açıklamaya yönelik kampanyalarının yoğunlaştığı bir süreç oldu. Bu sırada mahkemelerden çıkacak olan kararın "işe iade" yolunu açacağı beklentisi içinde olan işçiler, mahkemenin gazabına uğradıktan sonra Yargıtaya başvurular. Fakat bu sefer de Yargıtay'ın kararını bekleyerek etkisiz kalma yerine sorunlarını tüm Türkiye'ye duyurmak için Ankara Yürüyüşü'ne karar verdiler. 7 Ocak salı günü, İzmir Büyükşehir Belediye Binası önünde toplanan yürüyüşçüler, kimi sendika ve kitle örgütleri de destek verdiler. Türk-İş temsilcileri, bağımsız sendikaların yöneticileri, kamu sendikaları, İHD ve Halkevleri İz-

7 Ocak günü 300 belediye işçisi "Dönmek yok" kararlılığı ile "Ölüm yürüyüşü"ne başlarken, İzmir halkı tarafından bazı dilekeleriyle uğurlandı. Sırtlarında bottanilyeler, üstlerinde kalın giysilerle günlerce sürecek olan yürüyüş için iyice hazırlanmış olan işçilere yol boyu eşlik etmek üzere, Türk Tabipler Birliği bir doktor ve ambulans tahsis etti.

mir Barosundan, çeşitli kesimlerden işçi ve demokrat insanlara kadar uzanan geniş bir katılımı, yürüyüşçüler uğurlandı. Türk Tabipler Birliği ise yürüyüş boyunca işçilerin yanında olacak bir doktor ve ambulansın oluşmasını sağlık ekibiyle güzel bir destek örneği sergiledi. Yaklaşık 2000 kişiden oluşan bir grupla başlayan yürüyüşün İzmir içindeki ilk durağı Cumhuriyet Alanı oldu. Atatürk anıtına çelenk bırakıldığı sırada bir konuşma yapan Belediye - İş 1 Nolu Şube Başkanı Talat Özdemir, Çakmur'un hak hukuk tanımaz tavrıyla bu noktaya geldiğini, tüm görüşme ve

Devamı arka sayfada

ÇAKMUR YALAN SÖYLÜYOR!

Biz vana kırmadık. Otobüsleri bozmadık. Biz sadece ödenmeyen maaşlarımızı, ikramiyelerimizi, fazla mesai ücretlerimizi istedik. Biz belediye işçisi olmaktan, İzmirlilere hizmet vermekten onur duyuyoruz. Biz halkın ve kamunun hizmetindeyiz. Çakmur'un köleleri değiliz.

Biz kanunsuz eylem yapmadık. Yüksel Çakmur'un kanunsuz eylem yaptığımız için açtığı dava İzmir iş mahkemelerinde görüldü ve Yargıtaya esastan reddedildi.

Yüksel Çakmur devam eden davalar için önceden açıklama yapıp, yasal olarak yapacak hiçbir şeyleri yok diyor. Bunu mahkemeler bitemeden nasıl söyleyebiliyor? İşten atılmamız yasal değildir. Bunu devam eden davalarımız da gösterecektir. Bizi yasadışı davrandığımız için işten çıkarttığını söyleyen Çakmur, hiç eyleme katılmayanların, o sürede istirahatli, senelik izinde olanların, hastahane yatmaların işten çıkarılmasını nasıl açıklayacak? (...)

Daha önceki mektubunda ve bakanlık müfettişlerine verdiği ifadede 6 ile 8 milyar zarar var diyen Çakmur, verdiği gazete ilanlarında "bizleri belediyeyi 25 milyar lira zarara sokmakla suçluyor. Oysa Çakmur'un 8 milyarlık zarar gerekçesiyle açtığı davayı da mahkeme reddetti.

Çakmur bütün bu yalan dolanlarla, çirkin hesaplarla haklı mücadelemizi, yürüyüşümüzü kirlitmeye çalışıyor. Bizim herhangi bir partiyi zora sokma, kuralıya üzerine hesap yapma amacımız yok. Çakmur'un demokrasisi, işbarışını ve çalışma ortamını bozan terörü var.

Bizler beş kurşunsuz işten atılan işçiler olarak bu durumu Ankara'ya yürüyerek halka şikayete gidiyoruz. Yapılan bu terörü protesto ediyoruz. Ülkemizde bir daha bu denli acımasız ve insanlık dışı işten atılmaların olmasını istemiyoruz. Sonu yolda ölüm dahi olsa; İsimizi, ekmeğimizi ve onurumuzu için, tüm işçiler için yürüyoruz. Bize sahip çıkın.

İZMİR BELEDİYESİN'DEN ATILAN BELEDİYE İŞÇİLERİ

İşçi aileleri savcılığa ve valiliğe dilekceler vererek, Konak Meydanı'nda oturma eylemi yaparak yakınlarının yürüyüşüne katkıda bulunuyorlar...

Başarısı ön sayfa

çözüm önerilerinin yanısız kaldığını, "Herşeyi ben bilirim, herşeyi ben iyi yaparım" manıyla davranan Çakmur'un sendikayı ve işçileri dışlamaya çalıştığını, fakat buna izin veremeyeceklerini dile getirdi.

Daha sonra Türk-İş temsilcilerinin ve bir grup destekçinin ayrılmasının ardından, 1500 kişilik kortej şehir içinde Uşak-Manisa yol ayrımına dek yürüdü. Burada, uğurlamaya gelen diğer insanlardan da ayrılmasıyla sendika tarafından önceden tahsis edilen otobüslere binen 300 yürüyüşçünün; sırtlarında bantları, yelleri, üstlerinde kalın giysileriyle, yürüyüşe iyi hazırlandıkları gözleniyordu. Ankara'ya dek, gündüzleri yürüyerek geceleri de otobüslerde uyuyarak geçirecekleri "uzun yürüyüş" böylece başlıyordu...

"KAR SOĞUK FIRTINA, GELİYORUZ ANKARA", "İŞİM EKMEĞİM ONURUM, ANKARA GELİYORUM", "ATILAN İŞÇİLER GERİ ALINSIN", "İŞÇİ KIYIMINA SON", "İŞÇİYİZ HAKLIYIZ KAZANACAGIZ" sloganlarıyla yürüten işçiler, şehir dışındaki ilk konaklamayı Belkahve'de yaptılar.

Ertesi sabah yeniden yürüyüş vaziyeti alan işçilerin karşısına çevik kuvvet ve jandarma dikildi. Bu sırada gelen İzmir Valisi, karayollarında gösteri ve yürüyüşün yasak olduğunu, can ve mal güvenliği açısından buna izin vermeyeceğini söyledi. İşçiler, kararı olduklarını ifade ederek karayoluna paralel dağılıp yola saptılar ve yürüyüşe devam ettiler.

Yol boyunca Turgutu, Salihli, Kula, Uşak gibi yerleşim yerlerinden geçerken halk tarafından büyük ilgi gören işçiler, her konaklama yerinde kalabalık ziyaretlerle moral buldular, kararlılıklarını arttı. İşçilerin aileleri de, sık sık işçileri ziyaret ederek yürüyüşe katkıda buldular.

"Ölüm yürüyüşçülerini" ne en görkemli karşılama Uşak'ta oldu. Günde yaklaşık 25 km. yol alan işçiler, 9. günde Uşak'a ulaştılar. Burada, Uşak Belediye Başkanı, Belediye-İş Sendikası, kamu sendikaları, İHD ve geniş bir halk topluluğu tarafından coşkuyla karşılanan işçiler için "Moral Gecesi" hazırlıkları yapılmaktaydı. İzmir'den eş ve yakınlarının yanısıra çeşitli destek gruplarının da geldiği moral gecesi, müzik gruplarıyla ve tiyatro topluluklarının etkinlikleriyle oldukça coşkulu yaşandı.

Ertesi gün yürüyüşü devam eden işçiler Uşak-Banaz arasındayken, Uşak'a TANSAS mağazası açmaya gelen Erdal İnönü ve yardımcısının araba içinden eli sallaması ve yoluna devam etmesi, büyük kızgınlık yarattı. İnönü daha sonra Uşak'ta görüşüğü sendika yetkililerine "Çözüm Ankara'da değil, Çakmur'la diyalog kurun" diyerek, yürüyüşü Zonguldak yürüyüşüyle kıyasladı: "Onların TİS görüşmelerinde muhatapları Ankara'ydı, bu olay ise tamamen bir disiplin olayı" sözleriyle de, sorunu Çakmur'a yani çözümsüzlüğe terkettiğini gösterdi.

Bu sırada, yürüyüşçülere eşlik eden doktorun muayeneleri sonucu, 20 kadar işçinin ciddi biçimde rahatsızlandığı görülerek tedavi altına alındılar.

Ankara yürüyüşü başlamadan evvel, Belediye-İş Başkanlar Kurulu, Ankara'da çeşitli temaslarda bulunmuş; isten atılmalar, 434 sayılı KHK ve işçi alacakları gibi sorunlar çözülmezse çeşitli eylemlere başlayacaklarını açıklamışlardır. Bir ön karar olarak da, isten atılan belediye işçilerinin buldukları merkezlerden Ankara'ya doğru yola çıkmalarına, aynı gün bütün Belediye-İş sendika başkanlarının Ankara'da açık grevine başlamasına ve yürüyüşün belli bir aşamasında da çalışan belediye işçilerinin tüm ülke

çapında oturma eylemi gerçekleştirilmesine karar verilmiştir. Bu kararların sadece İzmir işçilerinin yürüyüşünün hayata geçmesi ve diğer kararların uygulanmaması, yürüyüşçülerin yoğun eleştirilerine neden oldu. İşçiler, Belediye-İş genel merkezinin içinde bulunduğu aleleli terketmesini istediler.

YÜRÜYÜŞÜN CEPHE GERİSİ

Ölüm yürüyüşü, her geçen gün artan olumsuz hava koşullarına rağmen sürerken, işçi aileleri ve çeşitli demokratik kuruluşlar İzmir'de bir dizi eylem gerçekleştireyorlar. Heyetler ve kalabalık gruplar halinde yürüyüşçülerin konaklama yerlerini ziyaret, valiliğe ve savcılığa dilekçeler verilmesi, TRT'yi protesto cümek ve Konak meydanında oturma gibi destek eylemleri yapılıyor. Yürüyüşün 3. günü, 300 kadar işçi yakını tarafından savcılığa ve valiliğe verilen dilekçede "Yürüyüşe katılan yakınının başına bir şey gelirse sorumlusu Çakmur'dur" ifadesi yer alıyor. İşçi aileleri zaman zaman gazetelerin bürolarını ziyaret ederek sorunlarını daha duyarlı olmaya çağırıyorlar. Bu sırada, TRT'nin tuumu da protesto edilerek, TRT bölge müdürlüğünün önünde TRT maktü yakılırken, (son günlerde) Konak Meydanı'nda her gün toplanan işçi aileleri oturma eylemini sürdürüyorlar.

YÜRÜYÜŞÜN KARŞI CEPHESİ

İşçiler cephesinde bunlar yaşanırken İzmir Belediye Başkanı Yüksel Çakmur, bugüne dek sürdürdüğü işçi düşmanı tavırının dozunu iyice artırdı. Aylardır son derece hırçın ve uzlaşmaz bir tutum içinde olan Çakmur, Belediye seçimlerine aday olduğu günlerde belediye işçilerine hitaben yaptığı açıklamayı tamamen unuttuğu durumda... Yerel seçimlerden önceki ruh haliyle ve ikiyüzlülikle yazılmış olduğu anlaşılan bu açıklamada şöyle diyor Çakmur;

Değerli Belediye işçilerimizde çalığınız, sendikacılık görevini onurla yürüten arkadaşlarımız:

Sendikalar özgürdürleriniz alabildiğine kasıtlıdır, sendikalar haklarını dayanarak görsün, benaheldiği bir olumsuz ortamda alleleceğiniz, soluk çocuzunuzun emek parasası için yaptığınız işlevsizli davranışlarınızın barozuca ulaşmasını istemekteyim.

Çabalarınız: demokrasinin işçi, özgürdürleriniz, insanın insan onuruna uygun bir yaşam temin etmesi için çabalarınızın, güçlü araçlar sağlamanızı, sonucun tüm işçi arkadaşlarımız için mutluluk verici olmasını, tüm belediye çalışanlarımız ve ailelerimizin, çocuklarımızın güzel günleri görmelerini, yaşamlarının güven içinde sürmesini içtenlikle diler, saygı ve sevgiler sunarım.

Yüksel Çakmur

Çakmur'un belediye çalışanları ve aileleri için dilettiği güzel günler ve güvenli yaşam beklentisi yine bizzat Çakmur tarafından yıkıldı. Aruk ne işçilerin ailelerini ne de çocuklarının ekme-kemek parasasını düşünmeyen Çakmur, şimdi bir tek şeyi düşünüyor: İzmir Belediyesi'nde kurduğu şirketlerin getireceği karları... Yürüyüşün devam ettiği günlerde sık sık gazete ilanları vererek, atılan işçileri geri almayacağını vurguluyor. Türk-İş başkanlarıyla yaptığı bir görüşmede; "Bunlar vanaları kıran, otobüsleri bozanlardır, işe geri alınmaları mümkün değildir" diyor Çakmur,

SHP İzmir İl Başkanı Turan Karakaşın ara çözüm önerilerine de; "Bu arkadaşlarımız çok istiyorlarsa kendi fabrikalarına alsınlar" yanıtını vererek hırçınlığının şiddetini artırıyor. "Eğer çok üzerime gelirlerse partiyle olan ilişkiyi yeniden gözden geçiririm" sözleriyle de SHP'li yöneticilere şantaj yoluyla giden Çakmur, oturduğu koltuğa kimin oylarını geldiğini unutturuyor ve koltuğunu koz olarak kullanıyor. Yerel seçimler kampanyasında "Zincirbozan Mağduru" mesajını kullanan Çakmur, utanmadan Tarih Direnişi'ne de dil uzatıyor ve "Tarihte vurdular, kırdılar, çal-

lunduğu insanlar hakkında asılsız suçlamalarda bulunulmaktaki, yürüyüşçülerin devlet malına zarar veren teröristler, bölücüler, kendilerine işçi değil insan bile denemeyecek insanlar olduğu ifade edilmektedir. (...) Müvekkillerimiz, İzmir halkına kan kusturan kişiler olarak lanse edilmektedir. Aleyhine verilmiş mahkeme kararlarını görmezlikten gelerek, kendisini Mahkemelerin üstünde ilan edip sonra da Hukuk Devleti'nde yaşadığını ifade etmektedir. (...) Sanığın yasal yoldan elde edebileceği hiçbir şey yok' şeklindeki beyanları ise henüz devam etmekte olan davalar

ışmadılar, işletmeyi zarara soktular. Ben bunun tekrarını belediyede yaşamamasına bir devlet adamı olarak izin vermem" diyor. Tarih'te vurulan kırılan makineler değil işçilerdir! Zincirbozan'ın Çakmur'un hafızasında yaratığı tahribat o denli büyük olmuş ki, işçilere düşmanlık edeyim derken tarihsel gerçekleri de sapırmaya cesaret edebiliyor.

Çakmur'un gazetelere verdiği ilanlarda kullandığı sözlerin taşıdığı insanlık dışı ifadeler üzerine, Belediye-İş avukatları tarafından 24 Ocak günü savcılığa suç duyurusunda bulunuldu. "Yürüyüşün başlamasından beri sanık (Çakmur) tarafından basına verilen demeçlerde, aralarında sendika şube başkanları ve müvekkilimiz işçilerin de bu-

açısından adli mercileri etkilemeye yönelik" denilerek; hakaret, iftira ve görevi kötüye kullanma suçlarından soruşturma açılması talep edildi.

"Önce insan" sloganıyla 26 Mart seçimlerini kazanan sosyal demokratların bu uygulamaları; "Önce devlet" diyerek kaatımlara girişen 12 Eylülcülerin; "önce kar" diyerek, yüzbinlerce işçi kıymına girişen tekelci patronların uygulamalarını açık bir devamıdır.

Evet, Yürüyüş sürüyor... Hiç kimsenin şüphesi olmasın ki; 12 Eylülcüler ve ANAP Hanedanı gibi, tarihin bu ikiyüzlü demokratları da hakettikleri yani, işçi sınıfının ve emekçi halklarının mücadelesi sonucunda alacaklardır. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın...

ÇAKMUR'A YEREL YÖNETİM DERSLERİ

Bay Çakmur, siz kendinizi "Bir Devlet Adamı" olarak görebilirsiniz, Hatta "Bu eylem yasadışıdır. Yasal açıdan hak elde etmeleri mümkün değildir" şeklindeki sözlerinizden de anlaşılıyor üzere kendinizi bir taşra kasabasının mahkeme yargıci, saveci ve gardiyarı olarak bile düşünebilirsiniz. Ama sizin devlet adamı olma hayaliniz, bir yerel yöneticinin hele hele sosyal demokrat(!) bir yerel yöneticinin gerçekte ne olması gerektiği gerçeğini hiç mi hiç etkilemez. Çünkü;

1- Yerel yönetimler; Valilikten, kaymakamlıktan vs. farklı olarak, halkın doğrudan müdahale edebildiği, yönetime doğrudan katılabilecek olan ve bulabildiği organlardır. Bizim gibi ülkelerde, bu tarihsel gelişim başından itibaren devlet kurumlarına bağımlı olarak gelişmiş olsa bile, bir yerel yöneticinin kendini mahkeme mübaşiri gibi görme çarpıklığı fazlaca rastlanan bir olgu değildir.

2- Sosyal demokrat yerel yöneticilerin, belediyeleri halka hizmet veren kurumlara yerine, özel şirketlerin ve kimi şahısların ceplerini dolduran ticarethanelere çevirmesi, buna karşın işçilerin alacaklarını vermemesi ve nihayet hakkını arayan işçileri "terörist" ilan etmesi, sanıyoruz ki sadece bizim ülkemizde oluyordur. Ve bunun "şerefi" size atıf Bay Çakmur...

3- Bu ne işçi düşmanlığıdır ki yıllardır karamamelleri, fiili uygulamalarını kanunusaydı ANAP'ın uygulamalarını bile aratır biçimde işçileri kapı dışarı koyuyorsunuz.